

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Zvinglius somniator Heluetiam turbat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

status, ut tyrannidem vestram amplius ferre homines nec
velint, nec possint. Transformari vos oportet, & verbo
Dei (suo scilicet) cedere quod si plebs hoc tempore non
perficiat, alij succedent, à Deo ad hoc excitati. Quod si
inter tot cades, latrocina & strages infelix fuit
Germania, ut certe fuit, eo quod Lutheri doctrinæ
aures præbuit, non sane infeliciores fuit Helvetia, à
Zuinglio, qui doctrinam suam, ut ipse narrat, ster-
tens in somno, a bono vel malo genio incertum,
acceperat, misere discissa & omni calamitatum
genere vexata: de quo in sequentibus, Luthero in-
terim nuptialem sibi cum Vestali sacrilegum thori
apparante, & diem illum ex omnibus quos unquam
in vita vidit, (sic enim, in familiaribus dicere sole-
bat) iucundissimum summo cum desiderio exspe-
ctante, aliquid dicemus.

DE SCHISMATIS INTER HEL-
VETIOS origine: de que ipsi quæ postea
acciderunt.

CAPUT III.

ARGUMENTUM.

- I. Zuinglius somniator Helvetiam turbat.
- II. Eius conatibus, Episcopus Constantiensis sese op-
ponit.
- III. Tigurini novam Zuinglij doctrinam recipiunt.
- IV. Celebris conventus Basilea habitus, cui Zuinglius
interesse recusat.
- V. Zuinglij doctrina condemnatur.
- VI. Conventus Zuinglianorum Berna habitus, in quo
Zuinglij doctrina recepta fuit, & approbata.

HELVETIORUM gens, non minus corpo-
ris robore quam imperterriti animi mag-
nitudine præstans, concorditer hæcenus in pagis
suis, quamvis separatas iurisdictiones habenti-
bus, aet. illino tamen inter se federe connex-
is vixerat, & quamvis exteris & adversis in-
ter se partibus militaret, pacem tamen domi co-
lebat. Tandem vero mala quædam Etyannis
orco progressa, civili exercitato bello, Repub-
licam hanc, cui unitæ ceteroqui nulla externi hostis
vis est formidabilis, vehementer concussit, popu-
losque in ea comprehensos ita commisit, ut socio-
rum populatium cruore terra passim irrigata, & ca-
sorum cadaveribus pingua facta fuerit: idque ob u-

nstantum, & quidem obscuri hominis somnium
Hulderici scilicet Zuinglij, de quo libro secundo
aliquid diximus: qui ab albo vel atro genio (co-
lorem enim ipse inter se tescere non poterat) edo-
ctus atque inductus, Lutheri simulatione populis
illis Novum annuntiavit Evangelium, longe di-
versum illud quidem ab eo quod vel Divus Bea-
tus vel (a) alij Ss. ac Gallus primi apud Helvetios
Christianæ fidei doctores & Apostolici viri ma-
rio ipsorum tradiderat. Fuit vero Zuinglius Canoni-
cus Constantiensis, homo tum vehementis & fer-
vidi animi, tum indomitæ libidinis, ut qui ch-
p. utrum carnis, cælibatam, ut ipse fatetur, nullo
modo ferre posset. Cæperat tum per Saxoniam &
vicinas regiones spargi Lutheri doctrinam, cuius
veritatem scilicet, Zuinglius inter collegas pri-
mum, deinde palam iactabat, adiutus ad hoc
scriptis quibusdam quæ ad eas Regiones iam per-
venerant. Per id tempus in Helvetiam veniunt
Indulgentiarum à Leone X. publicatarum præ-
cones, ad pecuniam ex ijs colligendam pro sacro
in Turcas Bello, nec non Sancti Petri Basilica per-
ficienda, ut alibi. Eadem igitur occasione Zuing-
lius quæ Lutherus ante triennium usus, eis sese
audacter opposuit, ultra contra Indulgentiarum
abusum & præconum malitiam debaterans, & Ju-
nioribus ex Ecclesiastico ordine, quorum mores
suis congruere noverat, iugillius quod Papam vo-
to castitatis ipsi imposuisse dicebat excutiendi, &
amplectenda libertatis auctor fuit supponens tur-
pi ignorantia ad iugum avas, quod Papa ab Aposto-
lorum temporibus acceptum consecratum erat, ab
ipso met. Papa esse fabrefactum, nam cur Apostolus
Paulus mulieres in ecclesia voluerit esse velatas,
propter Angelos (b) nempe clericos castitatis An-
gelicæ legi adstrictos, ne ex earum int. it. concu-
piscencia veneris inficerentur. Non tamen prius
quiquam deserta Ecclesia & cælibatu feminis, si-
ve coningio se mancipari ausus fuit, quam Carol-
stadius sacrilegis suis nuptijs, glaciem, quod dicitur,
fregisset, & viam quasi reliquis apparuisset.
Zuinglius vero quum aliquamdiu Glaronæ & in
Eremo D. Virginis docuisset, ita tamen ut hære-
seos virus, quoad poterat, celaret, Tigurum tandem
concessit, quorum aures iam ante ipsius, contra
Indulgentiarum abusum, clamores implerant. In
doctrina de Cæna Domini diversum à Luthero

do-
a Helvetia Sancta Rerum Almanicarum
Tomi. b. 1. Corinth. 1. 10. &c.

docuit. Ut enim hic nescio quam Impanationem, id est corporis Christi in pane perceptionem; ita Zuinglius figuram & tropum commentus est, quem sibi nec vigilanti nec dormienti, ab angelo candidi an atrii coloris incertum, per somnium reuelatum, ipse narrat, ut supra vidimus, Zuinglij hoc commentum posteriores Sacramentarij varijs, coloribus extornarunt; suo quisque modo illud explicantes, omnes tamen edocentes, ut diuine in Eucharistiæ Sacramento omnipotentæ compedes quasi iniiciant ac leges ponant.

II De Zuinglij indies magis magisque quod animo haec enus occultauerat, effundentis conatibus edoctus Hugo Constantiensis Episcopus, apud Senatum Tigurinum ex omni hominum atq; artificum genere conscriptum, grauiter conquestus fuit, quod homo ille non legitime missus aut vocatus, ad Nouam doctrinam, eam tamen ouibus sua cura commissis annuntiares. Ad hos vocatus Zuinglius, causam suam facile defendit, & hominibus de agrorū bonitate & armorū vsu, quam iudicandū de Theologicis rebus magis idoneis persuasit, ut secundum se prouociauerat, quod cum Doctore Ioannes Faber, istuc ab Episcopo missus animaduertit plebeios iudices eosque iam seductos male iudicatos, disputatioē quam cum Zuinglio, coram Senatu institutura fuerat iure deseruit, contentus ostendisse, esse argumenta aduersus Zuinglium, si iudices æqui nō decederent. Quis vero non eiusmodi conciliū rideret in quo, ut ille de Atheniensium dixit comitijs, Sapientes ac docti proponant, indocti vero & stulti iudicent & decernant? Sic ergo à rudi hoc populo sententia lata fuit, qua Zuinglius docent. Verbo Dei consentire Hoc similique astu antiquus ille serpens utitur, ut nimirum pestiferæ cuiusq; doctrinæ pietatis velū prætexat, & dogmata amarissimi fellis plena aut verbi diuini aut frequentis Domini Dei ac Christi Saluatoris mentione, tamquā scfamo & papauere, condiat atque in crustet Non pauci tamen in antiqua persistunt religione, & impostorē, quamuis sub Catholica religionis specie adhuc latitantē, in lucem protraxerunt, clamore ac conuicijs infectati: & ipsum Zuingliū & Leonē Iudā, cuius operā Zuinglius plurimum vsus est, ut qui pleraq; ex ore ipsius exceperit, ac propterea Euangelistes ipsius dictus fuerit. Hic ille est qui de nouo Biblia in Teutoniam linguā transfudit; quā versionem Lutherani postea, utpote ab ipsorum magistro & Doctore passim dissidentem falsitatis condemnauerunt.

III. Porro ad has controuersias decidendas Senatus Tigurinus suprema quadam auctoritate Ecclesiasticorum conuentū indixit, & Constantiensem quoq; Episcopū per litteras inuitauit. Et hic quidē misso Vicario suo, grauiter eos monuit, certam ē hoc nō esse eius loci, neq; in re tanti momenti sic procedendū, verum ad Concilij tamquā supremi iudicis notionē pertinere. At Zuinglius eiusq; cōplices regerebant, in re quæ ad omnium & singulorum salutē pertineat, omnibus quoq; & singulis disquisitionem esse permittendā: Itaque plerique de plebe clamabant. tandem aliquando vincula perumpenda & Romana Ecclesia tyrannidem coercendam esse iisdem plane verbis quibus Propheta David, prænuntiavit (d) Impios aduersus Dominū & Christum eius vsuros, q. apsum quoq; in Lutheri assecclis permisit Deus, quorum princeps Vricus initio schismatis Lutherici, librum emisit cui præfixit quasi verbum Dei, idem, quod Zuingliani iactabant nempe: *Dirumpamus Vincula eorum* (Papæ & Episcoporum) & *proiciamus à nobis iugum ipsum* (e) Idque tum Tiguri quidem ita factum, vltius prorepit. Siquidem Anno 1523. dimisso conuentu, publico senatus Edicto Zuinglij doctrina LXVII. articulis comprehensa, recepta fuit, sic tamen ut templis atque altaribus adhuc inuiolatis, Catholicis in pace viuere liceret. Mox vero Zuinglius, qui priuatim cū primo nostri temporis conoelasta, uti & Sacramentario Carolstadio conspirabat, Senatum modis omnibus sollicitare atque vigere cœpit, ut tam sanctum, scilicet, opus tandem aliquando perficeret, & tam status ē templis amoueret, quam Missam abrogaret.

Harum rerum fama ad ceteros Helueticorum pagos perlatā, Lucernæ An. 1524. habitus fuit conuentus. (f) de retinenda Catholica fide & missi ad Tigurinos legati, qui demonstrarent quam male in eo agerent, quod à temerarijs aliquot hominibus pulcherrimum òcium & quietem tum Ecclesia tum Reipublica turbari, & discordia semina spargi paterentur. Ad ea vero Senatus Tigurinus respondit 21. Martij: *Eam nunc lucē esse in multorū animis excitatam, ut pleriq; omnes in sua ciuitate Biblica scripta diligenter euoluant; nec verendū esse ne Ministri Scripturam detorqueant; qua sic in manibus omnium versetur. Senolle porro hominū placitis, sed Dei verbo stare,*

Et 2 id

Anatom. Eccl. Cathol. Tr. 2. Disput. Tigur. d. psal. 2. e. ibidem Extr. authenticus liber Huttani. f. Anatom. Eccl. Cathol. Tr. 2. Consensus Lucernensis.